

Obsah

O AUTOROVI	10
PŘEDMLUVA	11
1. DRUHY DŮCHODŮ	13
2. STAROBNÍ DŮCHOD A JEHO TYPY	14
3. TZV. ŘÁDNÝ STAROBNÍ DŮCHOD	15
3.1 Podmínky nároku	15
3.2 Potřebná doba pojištění	15
3.2.1 Doba pojištění	17
3.2.1.1 Zaměstnanci v pracovním poměru	19
3.2.1.2 Členové družstva	19
3.2.1.3 Společníci a jednatelé společnosti s ručením omezeným a komanditisté komanditní společnosti....	21
3.2.1.4 Osoby samostatně výdělečně činné (OSVČ)	21
3.2.1.5 Zaměstnanci činní na základě dohody o pracovní činnosti	26
3.2.1.6 Členové zastupitelstev územních samosprávných celků	28
3.2.1.7 Dobrovolná účast na pojištění vymezených uchazečů o zaměstnání	29
3.2.1.8 Dobrovolná účast na pojištění vymezených studentů	29
3.2.1.9 Dobrovolná účast na pojištění vymezených osob vykonávajících výdělečnou činnost v cizině	30
3.2.1.10 Dobrovolná účast na pojištění tzv. dobrovolníků	31
3.2.1.11 Dobrovolná účast na pojištění ostatních okruhů osob	31
3.2.1.12 Placení pojistného	32
3.2.1.13 Osoby v závislé činnosti	33
3.2.1.14 OSVČ	37
3.2.1.15 Pojistné při dobrovolné účasti na pojištění	38
3.2.2 Doba zaměstnání	38
3.2.2.1 Doba zaměstnání na území ČR	39
3.2.2.2 Doba zaměstnání v cizině	43
3.2.3 Náhradní doba pojištění	43
3.2.3.1 Studenti	46

3.2.3.2	Uchazeči o zaměstnání.....	46
3.2.3.3	Osoby konající vojenskou službu v ozbrojených silách ČR	47
3.2.3.4	Osoby pečující o děti.....	48
3.2.3.4.1	Pojem „dítě“	48
3.2.3.4.2	Péče o zdravé dítě.....	49
3.2.3.4.3	Péče o postižené dítě	50
3.2.3.4.4	Péče o dítě několika osobami.....	50
3.2.3.4.5	Péče o dítě a výchova dítěte	50
3.2.3.5	Osoby pečující o bezmocné osoby	51
3.2.3.6	Osoby pobírající plný invalidní důchod.....	51
3.2.3.7	Osoby pobírající dávky nemocenského pojištění (nemocenské péče)	52
3.2.4	Náhradní doby.....	52
3.2.4.1	Náhradní doby podle předpisů platných před 1. lednem 1996	53
3.2.4.2	Doba pobírání důchodu za výsluhu let.....	56
3.2.5	Překrývání dob	56
3.2.5.1	Vzájemné časové překrývání různých dob	56
3.2.5.2	Hodnocení doby péče o dítě, resp. o kvalifikovanou bezmocnou osobu.....	57
3.2.6	Předstihové řízení	58
3.3	Důchodový věk	59
3.3.1	Důchodový věk obecný	60
3.3.1.1	Výchova dítěte	61
3.3.2	Důchodový věk zvláštní	62
3.3.2.1	Důchodový věk zvláštní, nižší nebo obecný	62
3.3.2.2	Důchodový věk zvláštní, vyšší než obecný.....	68
3.4.	Vznik a zánik nároku na důchod a na jeho výplatu	68
3.4.1	Vznik nároku na důchod	68
3.4.2	Zánik nároku na důchod	69
3.4.3	Vznik nároku na výplatu důchodu	70
3.4.4	Zánik nároku na výplatu důchodu	70
3.4.4.1	Zánik nároku na výplatu důchodu v minulosti.....	70
3.4.4.2	Zánik nároku na výplatu důchodu do budoucna.....	71
	Stručný souhrn kapitoly 3.....	72
4.	TZV. DOČASNĚ SNÍŽENÝ PŘEDČASNÝ STAROBNÍ DŮCHOD	73
4.1	Podmínky a vznik nároku	74
4.2	Princip dočasného snížení	75
	Stručný souhrn kapitoly 4.....	76

5. TZV. TRVALE SNÍŽENÝ PŘEDČASNÝ STAROBNÍ DŮCHOD	77
5.1 Podmínky a vznik nároku.....	77
5.2 Princip trvalého snížení.....	77
Stručný souhrn kapitoly 5.....	77
6. PODÁVÁNÍ ŽÁDOSTÍ O STAROBNÍ DŮCHODY	78
6.1 Místo podání žádostí.....	78
6.1.1 Obvyklá místa podání.....	78
6.1.2 Místa podání příslušníků (bývalých příslušníků) ozbrojených sil	79
6.2 Doklady k žádosti o důchod.....	79
Stručný souhrn kapitoly 6.	80
7. ROZHODOVÁNÍ O ŽÁDOSTECH O STAROBNÍ DŮCHODY	81
8. VÝŠE DŮCHODU	82
8.1 Principy stanovení výše a rozhodné pojmy	82
8.1.1 Základní výměra.....	82
8.1.2 Procentní výměra	82
8.1.2.1 Výpočtový základ.....	83
8.1.2.2 Osobní vyměřovací základ.....	84
8.1.2.3 Roční vyměřovací základ.....	85
8.1.2.4 Vyměřovací základ pojištění	85
8.1.2.5 Všeobecný vyměřovací základ	87
8.1.2.6 Koeficient nárůstu všeobecného vyměřovacího základu	87
8.1.2.7 Přepočítací koeficient.....	88
8.1.2.8 Rozhodné období.....	89
8.1.2.8.1 Tzv. deindexace vyměřovacího základu.....	91
8.1.2.9 Vyloučené doby	93
8.1.2.9.1 Vyloučené doby před 1. lednem 1996	94
8.1.2.9.2 Vyloučené doby po 31. prosinci 1995.....	95
8.1.2.10 Redukční hranice	98
8.1.2.11 Zachovaný výpočtový základ.....	99
8.1.2.11.1 Případy, kdy všechny důchody byly přiznány podle ZDP.....	99
8.1.2.11.2 Případy, kdy aspoň jeden z dřívějších důchodů byl přiznán podle dřívějších předpisů.....	100
8.1.2.11.3 Společné pravidlo	101

8.1.2.12	Celková doba pojištění.....	101
8.1.2.12.1	<i>Hodnocení náhradní doby pojištění a náhradních dob</i>	102
8.1.2.12.2	<i>Překrývání dob pro účely procentní výměry</i>	102
8.1.2.12.3	<i>Promítnutí dob pojištění a náhradních dob pojištění</i>	103
8.1.2.13	Procentní sazby	104
8.1.2.14	Další prvky ovlivňující vznik nároku na důchod a jeho výši.....	105
8.1.2.14.1	<i>Odbojová činnost za II. světové války</i>	105
8.1.2.14.2	<i>Soudní rehabilitace</i>	107
8.1.2.14.3	<i>Mimosoudní rehabilitace</i>	108
8.2	Určení výpočtového základu pro řádný starobní důchod	110
8.2.1.	Nejnižší procentní výměra	116
8.2.2.	Tzv. srovnávací výpočet	116
8.3	Způsob výpočtu dočasně sníženého předčasného starobního důchodu	116
8.4	Způsob výpočtu trvale sníženého předčasného starobního důchodu	118
	Stručný souhrn kapitoly 8.	118
9.	MOŽNOSTI „PODŮCHODOVÉ“ PRACOVNÍ AKTIVITY	119
9.1	Souběh výplaty řádného starobního důchodu s příjmem z výdělečné činnosti.....	119
9.1.1	Zrušení sledování příjmů	119
9.1.2	Zrušení vyloučení výplaty při výdělečné činnosti v cizině... ..	119
9.1.3	Zpřísnění podmínky týkající se doby sjednání pracovněprávního vztahu	119
9.1.3.1	Pracovněprávní vztah	119
9.1.3.2	Dovětek „lze-li jej podle zvláštních právních předpisů na tuto dobu sjednat“	119
9.1.3.3	Forma sjednání pracovněprávního vztahu do dobu nepřesahující 1 rok	123
9.1.4	Výplata plného invalidního důchodu po splnění podmínek nároku na starobní důchod.....	125
9.2	Výdělečná činnosti poživatelů obou typů předčasných starobních důchodů	126
9.2.1	V době před dosažením důchodového věku	126
9.2.2	V době po dosažení důchodového věku.....	128
	Stručný souhrn kapitoly 9.	128

10. VYPLÁCENÍ STAROBNÍCH DŮCHODŮ	129
10.1 Výplata jako realizace nároku.....	129
10.2 Technické provádění výplaty.....	129
11. OPRAVNÉ PROSTŘEDKY	131
12. PLNÝ INVALIDNÍ A ČÁSTEČNÝ INVALIDNÍ DŮCHOD	132
13. VDOVSKÝ A VDOVECKÝ DŮCHOD	133
14. SIROTCÍ DŮCHOD	134
15. SOUBĚH NÁROKŮ NA DVA ČI VÍCE DŮCHODŮ	135
15.1 Souběh nároků na starobní a pozůstalostní důchod	135
15.2 Souběh nároků na dva typy starobních důchodů	137
15.3 Souběh nároků na starobní a částečný invalidní důchod	138
15.4 Vznik nároku na výplatu starobního důchodu poživatele plného invalidního důchodu	139
15.5 Vznik nároku na výplatu plného invalidního důchodu poživatele starobního důchodu	141
16. ZVÝŠENÍ DŮCHODU PRO BEZMOCNOST	143
17. POVINNOSTI A ODPOVĚDNOST POŽIVATELŮ STAROBNÍCH DŮCHODŮ	144
18. PŘECHOD NÁROKU	145
19. ZVYŠOVÁNÍ DŮCHODŮ	146
20. ZDAŇOVÁNÍ DŮCHODŮ	148

Přílohy

1. Přehled dvoustranných mezinárodních smluv o sociálním zabezpečení ..	149
2. Zvyšování důchodového věku	151
3. Přehled všeobecných vyměřovacích základů	152
4. Přehled přepočítacích koeficientů od roku 2002	153
5. Přehled koeficientů nárůstu všeobecného vyměřovacího základu od roku 2002.....	154
6. Přehled tzv. redukčních hranic od roku 1996	155
7. Přehled principů zvyšování důchodů od roku 2002	156